

Aktivnosti Kluba studenata geografije Zagreb

“16. meridijan”

1. UVOD

Pozdrav svim studentima i prijateljima geografije!

Ovaj kratak uvod ne bi htjeli započinjati onako klasično:

“...i studenti geografije napokon imaju svoje glasilo...”.

Jednostavno, izgleda da se upravo sada stvorila ona neophodna kritična masa koja je pod utjecajem egzo-faktora (čitaj: kongresa EGEE-a u Nizozemskoj) i naših unutarnjih, endo-faktora (čitaj: želje da i sami nešto napravimo), sjela i razmislila i stvorila upravo ovaj i ovakav 16. meridijan.

Ipak, oni koji su malo duže tu s nama, zasigurno znaju da ideja o glasilu ili čak časopisu postoji već duže vrijeme.

Naslov 16. meridijan odabran je iz niza prijedloga i podugačke rasprave, još prije gotovo godinu i pol' dana. (Tempus fugit).

Danas je 16. meridijan tu, s osnovnom zadaćom informiranja svih studenata Geografskog odsjeka PMF-a o aktivnostima ksg Zagreb, o geografskim i studentskim temama Hrvatske, Europe i Svijeta i s tendencijom da u njemu svoje mjesto pod suncem pronađe i pokoji studentski geografski stručni rad.

Tema ovog 16. meridijana je “EGEA – European Geography Association – for students and young geographers”. Ksg Zagreb član je ove europske organizacije i rado će pružiti sve informacije zainteresiranima za suradnju s EGEE-om.

I na kraju... ne zaboravite – ovo je naše glasilo i da bi ono živjelo svatko od nas treba učiniti ono što je u njegovoj/njzinoj moći da 16. meridijan zaista posluži svojoj svrsi – informiranju. I zato pridruži nam se već u slijedećem broju!

Uredništvo

2. DOBRO DOŠLI BRUCOŠI

Prije svega htjela bih vam čestitati na zanimljivom odabiru vaše buduće profesije i naravno na trudu koji ste morali uložiti da bi to i postigli.

A sada kada ste zakoračili u jedan novi svijet

trebate težiti da taj svijet što bolje upoznate, te da ga svojim zalaganjem poboljšate i naravno da od njega uzmete sve što se da kako bi stekli što više iskustva za ono što vas slijedi...

Ne dajte se zastrašiti samom pojavom ili nastupom profesora te težinom ili opsežnošću gradiva jer to je prepreka koju ćete svladati uz samo malo muke, a kako kažu, bez muke nema nauke.

No i to je samo jedna od mnogobrojnih ljepših komponenata koje čine studentski život, a koje će vam puno više značiti i davati poticaj za pokoji korak dalje.

Nadam se da ste već shvatili kako i vaša mala kap potpomaže tkati jedan veliki slap te vas sve skupa ovim putem pozivam da svojom aktivnošću oplemenite zajednicu kluba studenata geografije Zagreb i tako nastavite naše studentske težnje k sadržajnijem druženju, zanimljivijim izletima i naravno veselijim tulumima.

Vjerujte, čovjek uči dok je živ, a živi kratko te zato CARPE DIEM!

*Višnja Ostupanj, III godina,
dopredsjednica KSG Zagreb*

3. ZAŠTO STUDIRATI GEOGRAFIJU

Geografija je sigurno jedna od najstarijih znanosti uopće i njezini počeci vezani su za početak ljudskog roda. Ljudi su oduvijek težili istraživanju, opisivanju i upoznavanju kraja u kojem žive, kao i drugih krajeva, i počeci geografije vezani su upravo uz te težnje. Tijekom dugog vremenskog perioda geografija nije značila ništa drugo nego opisivanje pojedinih krajeva, odnosno regija. Opisivanje regije malo je tko pokušao objasniti, a suvremena geografija teži upravo tome. Sam naziv geografija potiče od grčkih riječi γη (ge), što znači zemlja i γραφή ⇒ (grafe), što znači pišem, crtam, no puno je važnije objasniti neku pojavu ili stanje nego to isto samo opisati. Takav pristup u geografiji relativno je novijeg datuma i datira iz druge polovice 19. stoljeća. Objekt proučavanja geografije je najbanalnije rečeno planet Zemlja i sve što se na njoj zbiva ili egzistira, a sve pojave i procesi na Zemlji mogu se podijeliti na one koji su nastali prirodnim pu-

tem i na one za koje je odgovoran čovjek. Sukladno tome geografija se dijeli na fizičku ili prirodnu i na socijalnu ili društvenu geografiju. Uz sve ovo geografija još i analizira prostor, ali i daje sintezu prostora na temelju ranije analiziranih podataka.

Nakon ovakvog kratkog objašnjenja geografije kao znanosti nameće se pitanje zašto studirati geografiju. Studij geografije daje studentu novi pogled na svijet. Geograf bi trebao znati valorizirati jedan prostor bolje no itko drugi, jer je upoznat sa svim elementima pojedinog prostora i bilo bi dobro da barem svaka općina ima zaposlenog jednog geografa. Nažalost, realnost je bitno drukčija i u skorij je budućnosti teško očekivati bitnije poboljšanje. Vjerojatno više od 90% diplomiranih profesora geografije pronalazi zaposlenje u školi, a i takvo zaposlenje nije lako pronaći. Situacija sa zaposlenjem najlošija je u Zagrebu, gdje je najteže pronaći posao. Izvan Zagreba situacija je bolja. Svima je poznato da nastavničke plaće nisu velike, a da je posao zahtjevan, i to je nažalost još jedna negativna strana ovog studija. Ipak, s vremenom bi se stvari trebale promijeniti, pa bi se i situacija trebala poboljšati.

Od nedavno se zaslugom Kluba studenata geografije-Zagreb studentima geografije nudi mogućnost suradnje sa studentima geografije iz cijele Europe u sklopu EGEE-a (European Geographic Association for Students and Young Geographers), pa se ovim putem studenti pozivaju da se uključe u aktivnosti međunarodne suradnje. Takva suradnja može studentima geografije otvoriti put za napredovanje.

Na samom kraju valja reći da je za uspjeh u bilo kojem području prije svega važna dobra volja i ukoliko ona postoji sve se može riješiti na zadovoljavajući način.

P.S. * Jeste li znali da je Majka Tereza otišla u Indiju s namjerom da podučava geografiju ili da je jedan od najbogatijih sportaša današnjice Michael Jordan po struci geograf?

Ivo Turk, IV god.

4. GEOGRAFIJA KROZ STOLJEĆA

- 2300 BCE The first city map was created in stone for Lagash, Mesopotamia
- 450 Herodotus compiled a map of the known world
- 334 Alexander the Great began conquering the Middle East and India
- 240 Eratosthenes calculated the circumference of the earth
- 45 Julian calendar established
- 20 CE Strabo published his 17 volume Geography
- 77 Pliny the Elder wrote his encyclopedia of geography
- 79 Mount Vesuvius erupted
- 150 Ptolemy published his Geography and included a map of the world with places labeled with a coordinate grid system
- 271 The magnetic compass was in use in China
- 326 Helena, Constantine's mother, traveled to the Holy Land to identify places sacred to Christianity
- 476 The Fall of Rome
- 632 Muhammed died and Muslim expansion began
- 982 Eric the Red reached Baffin Island in North America
- 995 Leif Ericson established a colony in Newfoundland
- 1095 The first Crusade began
- 1154 Edrisi's book of world geography was published
- 1170 The letter from Prester John, asking for help against infidels, arrived at the Pope
- 1271 Marco Polo headed for China
- 1325 Tenochtitlan founded by Aztecs
- 1347 Bubonic Plague, "Black Death," in Europe, 30 million die
- 1377 Ibn-Khaldun completed his history of the world
- 1410 A translation of Ptolemy's Geography was published in Europe
- 1418 Prince Henry the Navigator established the Sagres research institute
- 1455 Gutenberg invents the printing press
- 1492 Columbus reached the West Indies
- 1500 Cabral discovered Brazil
- 1505 Portugal established trading posts in East Africa
- 1517 Martin Luther begins Protestant Reformation
- 1519 Magellan began his circumnavigation of the earth
- 1543 Copernicus published his On the Revolution of Heavenly Spheres
- 1569 Mercator created his map
- 1582 Gregorian calendar established
- 1602 The Dutch East India company was founded
- 1620 Pilgrims landed in New England

- 1675 The Royal Observatory was established at Greenwich, England
- 1714 The British government offered a 20,000 pound reward to the person who could accurately determine longitude at sea
- 1761 John Harrison's chronometer was perfected, allowing determination of longitude at sea
- 1768-1779 James Cook explored the earth
- 1769 Alexander von Humboldt was born
- 1776 British colonies in America declare independence
- 1779 Carl Ritter was born
- 1788 Hutton's theory of uniformitarianism was introduced ("no vestige of a beginning, no prospect of an end")
- 1789 French Revolution
- 1798 Thomas Malthus' first essay on population
- 1803 Thomas Jefferson completed the Louisiana Purchase
- 1804-1806 Lewis and Clark explored the western United States
- 1817 The first volume of Ritter's *Die Erkunde* was published
- 1821 Simon Bolivar gains independence for Venezuela, sparking widespread independence in S. America
- 1830 The Royal Geographical Society was formed in London
Lyell published his *Principles of Geology*
- 1831 Charles Darwin began his travels
- 1840 The Geological Survey of Canada was established
- 1845 The first volume of von Humboldt's *Kosmos* was published
- 1848 Gold was discovered in California
- 1850 The first use of the camera for mapping takes place in France
William Morris Davis was born
- 1851 The American Geographical Society was formed
- 1855 Maury's *The Physical Geography of the Sea* was published
- 1859 von Humboldt and Ritter died
- 1864 George Perkins Marsh's *Man and Nature* was published
- 1867 The USGS was established
- 1869 Japan opened to western influence and trade
The Suez Canal opened
- 1874 The first Department of Geography was established in Germany (the Prussian government established a Chair of Geography in every Prussian university)
- 1888 The National Geographic Society was formed
- 1895 The first Times Atlas of the World was published
- 1904 The Association of American Geographers was established
- Mackinder proposed his Heartland Theory
- 1909 Peary reached the North Pole
- 1911 Amundsen reached the South Pole
- 1912 Wegner proposed his theory of continental drift
- 1913 Greenwich is accepted as 0° longitude
- 1914-1918 World War I
- 1914 The Panama Canal opened
- 1922 The Union of Soviet Socialist Republics (USSR) was established
- 1923-1957 Carl O. Sauer taught at the University of California, Berkeley
- 1933 Walter Christaller introduces Central Place Theory
- 1934 William Morris Davis died
- 1939-1945 World War II
- 1945 The United Nations was founded
- 1949 Peoples Republic of China formed
- 1953 Hillary and Norgay reached the top of Mount Everest
- 1957-1958 The International Geophysical Year
- 1961 Antarctic Treaty established
- 1969 Humans land on the moon
- 1970 The first Earth Day
- 1984 Hole in Ozone Layer was first observed
- 1989 Berlin Wall tumbled down
- 1990 Reunification of Germany
- 1991 The end of the USSR and Yugoslavia
Persian Gulf War
- 1997 The Geography Site at The Mining Co. established
Hong Kong returned to China
- 1999 Euro established as currency in 11 European countries
- 2001 Millenium begins (not in 2000!)
- izvor:
www.floridasmart.com/subjects/geog_maps.htm

5. EGEA-što je to ?

1988.g. studenti geografije iz Varšave, Utrechta i Barcelone odlučili su stvoriti organizaciju koja bi povezala studente geografije na europskim sveučilištima. Već nakon godine dana održan je prvi kongres EGEA-e.

Od samih početaka do danas mnogo se toga promijenilo. EGEA je danas organizacija koja okuplja preko 100 studentskih podružnica (entities) u 25 europskih zemalja. Godišnje se održavaju brojne aktivnosti, s jedinstvenim ciljem: poticati i podržavati razmjenu geografskog znanja i informacija među studentima i mladim geografima različitih nacionalnosti.

NAVEDIMO NEKE OD AKTIVNOSTI:

Godišnji europski kongres

Za većinu članova EGEA-e godišnji je kongres još uvijek jedna od najvažnijih aktivnosti. Održava se obično u listopadu, u trajanju od 5 dana, tijekom kojih se stotinjak mladih geografa okupi u tematskim radionicama (workshop). Razmjena znanja i iskustava o određenim geografskim temama konačno rezultira zajedničkim predstavljanjem postignutih rezultata pred ostalim sudionicima kongresa.

Organizira se i najmanje jedan stručni terenski izlazak – ekskurzija. Večeri su rezervirane za kulturna događanja i neformalno upoznavanje.

Dosada je održano 11 kongresa: Varšava 1989., Prag 1990., Budimpešta 1991., Heemskerk 1992., Barcelona 1993., Vosu 1994., Zierenberg 1995., Vilarinho das Fumas 1996., Poiana Brasov 1997., Lammi 1998., Nunspeet (Utrecht) 1999.

Regionalni kongresi

Europa je "velika" i teško je održavati kontakte između svih njenih članica tijekom cijele godine. Zbog toga je EGEA podijeljena u 4 regije: Sjever-Baltik, Zapad, Istok i Jug – Mediteran. Regionalni kongresi održavaju se za svaku pojedinu regiju, jednom godišnje. Za razliku od godišnjeg kongresa, regionalni kongresi usmjereni su na jednu temu iz područja fizičke i socijalne geografije.

EGEA newsletter

Newsletter je nezaobilazni dio EGEA-e. U njemu se nalaze sve up-to-date informacije o EGEA-i i njenim aktivnostima. Objavljuje se dva puta godišnje, nakon ciklusa regionalnih i godišnjeg kongresa. Sastavni dio čine izvještaji s kongresa, studentskih razmjena i izvještaji o radu znanstvenih komisija.

EGEA magazine

EGEA magazine je znanstveni časopis koji

se objavljuje jednom godišnje i pruža uvid u brojna geografska istraživanja, mahom studentska. To je dobra prilika za objavljivanje znanstvenih/istraživačkih radova.

Znanstvene komisije

EGEA pruža mogućnost razmjene informacija i mišljenja iz bilo kojeg područja geografskog istraživanja. Tematske komisije dobar su način za ovakvu razmjenu. Stvaranjem redovnih kontakata i razvijanjem diskusije s zainteresiranim mladim geografima iz čitave Europe otvara se niz novih i poticajnih oblika edukacije i stručnog usavršavanja.

Studentske razmjene

EGEA razmjene vjerojatno su najuspješnije i najčešće aktivnosti u organizaciji.

Razmjene se organiziraju relativno jednostavno i jeftino. Dvije članice EGEA-e (npr. Ksg Zagreb i GeoZeta Varšava) posjećuju jedna drugu. Domaćin je zadužen za programski dio razmjene. Tijekom posjeta, koji obično traje tjedan dana, organiziraju se obilasci geografskih odsjeka i ostalih geografskih institucija, geografske ekskurzije, neformalne zabave i studentska druženja. Putne troškove snose gosti, a domaćini organiziraju smještaj, prehranu i program.

Informacije

<http://egea.geog.uu.nl/>

Klub studenata geografije Zagreb član je EGEA-e. To znači da sve informacije o EGEA-i, mogućnostima sudjelovanja u spomenutim aktivnostima... možeš dobiti u svom geografskom klubu. Naši članovi, studenti Geografskog odsjeka PMF-a sudjelovali su na ovogodišnjem kongresu i planiraju aktivnosti za 2000.

Ako si zainteresiran/a, obrati se predstavniku svoje godine u ksg Zagreb, prati oglase u ormaricu ksg Zagreb (kod knjižnice) ili izravno na:

Aleksandar Lukić (Aco), IV g.

EGEA Zagreb – koordinator

6. AVANTURA ZVANA NUNSPEET

Nunspeet - tipičan nizozemski gradić 80-ak km sjeveroistočno od Utrechta. Gradić na rubu velikog Flevopoldera - kopna "preotetog" moru. Gradić... u kojem je održan XI Annual EGEA Congress (European Geography Association - for students and young geographers) - XI Godišnji kongres Europske geografske organizacije za stu-

dente i mlade geografe. Za sve nas koji smo bili tamo, Nunspeet će zauvijek ostati nezaboravan.

A sve je počelo sasvim slučajno... Prve informacije o EGEE-i i njenim aktivnostima stigle su prije godinu dana do studenata Geografskog odsjeka PMF-a, i to preko Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu. Ubrzo su uspostavljeni prvi e-mail kontakti, ksg Zagreb imenovao je EGEE koordinatore i nakon "ispitne ludnice" 5 je naših studenata putovalo "u nepoznato". Što je to EGEE kongres? Kako se pripremiti? Koji workshop odabrati? Je li 400 DM dosta za sve troškove?... samo su neka od brojnih pitanja koja su nam se vrmala po glavi dok smo u vlaku/avionu jurili u Nizozemsku.

"Lowlands in high perspective" - bio je moto ovogodišnjeg kongresa. "Lowlands" - zato što Nizozemska zapravo znači "niska zemlja", aludirajući pritom na neumornu borbu čovjeka, kopna i mora - da nema brana, kanala i nasipa velik dio nizozemskog teritorija bilo bi poplavljeno!; "...in high perspective" - zato jer je Nizozemska ekonomski visoko razvijena zemlja zapadnog civilizacijskog kruga, liberalne politike (Amsterdam!) i kozmopolitskog duha.

Kongres je programski bio besprijekorno pripremljen - tematske radionice/ workshop, predavanja profesora sa Geografskog odsjeka Sveučilišta u Utrechtu, colloquia, stručne ekskurzije: Mainport Rotterdam, Flevopolders i Fluvial landscapes, regionalne večeri s neformalnim druženjem, zabavom i predstavljanjem europskih zemalja - kultura, tradicija, gastronomija i turizam... Tjedan dana napornog stručnog (teorijskog i terenskog) rada, upoznavanja ne samo novih prijatelja, već i sustava geografskog obrazovanja na europskim Sveučilištima, novosti i trendovi u "modernoj" europskoj geografiji, i na kraju i tjedan dana lude zabave. Mislim da smo se u svemu tome dobro snašli. Ipak često su nam upućivana pitanja tipa: "What is your specialization?", "In which project are you working right now?", "Do you find ArcView easier to use than MapInfo". Mi bismo samo slijegali ramenima i odgovarali otprilike "...pa naš se sustav malo razlikuje od vašeg..." ili "...mi baš i ne radimo na projektima, to rade samo znanstveni novaci i profesori...", "...pa GIS radimo teorijski". Nešto se mora proijeniti.

Na kongresu je sudjelovalo 120 mladih europskih geografa, raspoređenih u 7 tematskih radionica - Coastal redevelopment in the Netherlands, The infrastructural integration of a main-

port in the Dutch economic and spatial policy, Polynucleated regions in Europe: the example of the Randstad, GIS in regional studies, European perception of the Netherlands, Rural tourism: from fiction to reality, A Physical Geographic view on the Hulshorsterzand. Za svakog ponešto.

Radionice su uglavnom vodili PhD studenti, a temeljile su se na ideji okruglog stola, diskusija i kratkih prezentacija konkretnih problema tzv. "case-study". Za većinu radionica organiziran je i poseban terenski rad. Poseban je doživljaj sjediti za stolom sa petnaestak europskih kolega, razmjenjivati ideje, sagledavati i komparirati različita mišljenja o istim problemima, uspoređivati uvjetovanost geografskog "objektivnog" razmišljanja ekonomskom razvijenosti, političkim sustavom te kulturnim krugom različitih zemalja, a pogotovo "odraditi" terenski rad u internacionalnoj grupi. To jednostavno treba doživjeti.

Spomenut ću i Colloquia - program koji se sastoji od niza polusatnih predavanja u kojima studenti koji rade na određenim istraživačkim projektima prezentiraju svoja dostignuća kolegama. Ove smo godine naučili nešto novo o utjecaju klime na kulturu uzgoja čaja na Šri Lanci (PhD student iz Francuske) i o transformaciji ruralnih naselja Galicije (Španjolska) pod utjecajem turizma (PhD student iz Španjolske).

Tijekom neformalnog večernjeg druženja pojavila su se nova poznanstva, prijateljstva, a čak i poneka geoljubav. Rješavala su se tu, uz Heineken, i neka puno ozbiljnija pitanja npr. problemi granice između Njemačke i Poljske. Naše druženje s GeoZet-om, Klubom studenata geografije iz Varšave, urodilo je dogovorom o razmjeni studenata u 2000, u sklopu redovitog EGEE - Student exchange programa.

Kongres je za sve nas završio i prije nego što je započeo. No ovaj kongres zapravo i nema kraja. Većina je studenata, okupljenih oko pojedine geografske teme ili konkretnog problema, osnovala e-mail grupe i nastaviti će kontaktirati... do slijedećih kongresa i razmjena studenata. Svi sudionici kongresa ozbiljno se misle baviti geografskim radom - uložili su svoje vrijeme, novac i ogroman trud da prisustvuju kongresu. Nadam se da svi uvidate što to znači - neprestan protok informacija, up-to-date podaci i hvatanje koraka s Europom. I zato ne oklijevajte - pridružite se aktivnostima ksg Zagreb-EGEE Zagreb u 2000. (I zato redovno svratite pogled na ormarić ksg Zagreb).

I na samom kraju posebno bih se želio zahva-

liti prof.dr. Dane Pejnoviću, za njegovu otvorenost i pomoć u pripremi za kongres, gđi. Ljiljani Bajs, koja je naš mali kontingent opremila neophodnom literaturom, Hrvatskoj turističkoj zajednici, za propagandne materijale koji su pridonijeli stvaranju slike o Hrvatskoj, te kompanijama Pliva i Kraš koje su svojim proizvodima počastile EGEA kongres.

Aleksandar Lukić

7. MAINPORTS

Tema radionice pod radnim nazivom "Mainports" bila je prikazati utjecaj glavnih luka (mainport) u Nizozemskoj na nacionalnoj i europskoj razini, ukazati na posebne probleme koje te luke donose te predložiti moguća rješenja.

Program radionice je bio podijeljen na tri dijela. Prvi dio činila su uvodna predavanja voditelja Dennisa Mentinga i Wouta Breedvela (obojica su apsolvirali na Fakultetu za prostorno planiranje sveučilišta u Utrechtu). U uvodnom dijelu objašnjen je pojam mainport (nizozemski termin za važno čvorište međunarodnog prometa), prikazane su funkcije mainporta, karakteristike njihovih zaleđa, hijerarhija čvorišta i zaleđa. Nakon toga su detaljnije obrađene glavne luke Nizozemske Rotterdam i Schiphol (Amsterdam). Nešto više pažnje posvećeno je luci Rotterdam gdje je održana i jednodnevna terenska ekskurzija.

Drugi dio programa radionice zahtijevao je nešto više posla s naše strane. Svaki student je u kratkim crtama prikazao značajke glavnih luka u svojoj zemlji. Na taj način smo stekli mnogo novih spoznaja o Odesi, Hamburgu, Berlinu i Varšavi. U suradnji sa studentima iz Ljubljane zajednički smo pokušali predstaviti i usporediti tri najveće luke na Jadranu Trst, Kopar i Rijeku.

Treći dio programa je bio najteži, ali ujedno i najinteresantniji. Običaj kongresa je da na kraju tjedna svaka radionica pripremi prezentaciju u trajanju od desetak minuta na kojoj se u najkraćim crtama prikazuje što se sve taj tjedan radilo. Naša radionica se sada našla pred velikim problemom. Kako prikazati luke osam zemalja u deset minuta? Nakon dugih razgovora i rasprava (na momente i vrlo oštih i neugodnih) odlučili smo izraditi kartu Europe i na njoj prikazati luke koje smo tokom tjedna obradili. Luke smo zatim klasificirali na tri razine s obzirom na njihov značaj u europskim okvirima te prikazali veličinu njihovih

zaleđa.

Detaljniji rezultati rada radionice biti će objavljeni, u obliku članka u čijoj će izradi surađivati svi sudionici radionice, u sljedećem godišnjem izvješćaju Nizozemskog Instituta Primijenjenih Geoznanosti TNO.

Martina Jakovčić

8. IZLET ISPOD MORSKE RAZINE

Jeste li znali što tipičan Nizozemac ima za doručak? Mi nismo, ali smo brzo naučili. Tog jutra 6. listopada, kao i svakog jutra, obilno smo blagovali eurokrem i čokoladne mrvice(!). Zahvaljujući unosu mega-kalorija, nekoliko slojeva odjeće i rekvizita za sve vremenske (ne)prilike bili smo spremni suočiti se sa posljedicama IJsselmeer nasipa.

Tema izleta: land reclamation iliti polderi

Još davne 1932. godine zaštitni nasip zatvorio je IJsselmeer jezero ... i povijest je mogla početi. Prvi je formiran Sjeveroistočni polder. Zemlja je kultivirana za vrijeme II. svjetskog rata uz pomoć velike radne snage i na uštrb nacističke vojne industrije. Danas, zbog problema dostupnosti sa jugoistoka i bez uključenja u željezničku mrežu zaostaje u izgradnji u odnosu na ostale dijelove Nizozemske. Međutim, kao što ističu kolege iz Groningena, njegove su prednosti polja rascvjetanih tulipana u proljeće, i ljiljana i gladiola ljeti. Dok je prethodni polder uglavnom namijenjen poljoprivrednoj proizvodnji, Istočni Flevoland polder je rješenje za problem gusto naseljenog prostora Ranstada. Dominira funkcija stanovanja, što je karakteristika i najmlađeg među njima, Južnog Flevoland poldera. Konačno, dobiveno je novih 165 000 hektara zemlje (još jedna potvrda da je voda izvor života).

Uspavani u toplom autobusu, nesvjesni kratkih relacija, iznenađeni smo brzinom kojom stižemo do prvog odredišta, Almere. Gratis kava u gradskoj vijećnici potiče naš metabolizam, ali i znatiželju. Almere - grad čija starost ne prelazi petnaest godina. Koliko, molim?! Sluh nas ipak ne vara: deset do petnaest godina. Vožnja po gradu ne mijenja uvelike sliku koju smo stekli na osnovu viđenog filma i makete. Pravilna shema uskih ulica (uvjetovano ograničenošću prostora), dvokatnice u nizovima. Vizualni identitet pojedinih četvrti se ne razlikuje previše pa nas ne čudi što su se arhitekti poigrali bojama, čak i pojedine ulice nose nazive plava, žuta, zelena.. Te male razlike u nijansi, pretpostavljamo, život čine je-

dnostavnijim jer da ne bi bilo zabune: umijeće snalaženja je tražena vrlina. Kako bi se sredina učinila privlačnijom, veliki novci se ulažu u održavanje zelenih površina. Uzevši u obzir i zanemarivo malen broj građana koje smo sreli u tim četvrtima, spavaonicama (doba je radnog vremena) možemo konstatirati da se grad doima kao maketa u stvarnoj veličini. Jednom riječju: umjetno.

Okrećemo se za 180 stupnjeva (ne geografskih) i hrlimo u susret tradiciji i povijesti. Muzej poldera u Lelystadu. Avantura započinje na najvišem nivou, "on the water", gdje dobivamo informacije o ribolovu, trgovini, nepogodama i poplavama u nekadašnjem prostoru Zuider Zee. Na katu niže, "under water", upoznajemo prva naselja, isušivanje močvara, uspostavljanje kontrole nad vodom. Makete i displeji nude informacije o konstrukciji nasipa, od najstarijih glinenih do današnjeg IJsselmeer. Bez takve zaštite 65% države bilo bi poplavljeno. I na kraju teme vezane uz osposobljavanje zemljišta za upotrebu.

Kako bismo sagledali veličinu SI poldera odlazimo u njegov centar: Emmeloord. Slijedi neobična disciplina za Nizozemsku - penjanje. Toranj visine 60m (i beskrajnih stuba) za sunčana vremena otkriva zapadnu granicu poldera. Pošto sunce i nije bila tako česta pojava tih dana zadovoljili smo se fotografiranjem samog grada i okolice. U trku da uhvatimo što bolji kut snimanja prekida nas snažna zvonjava. Kad smo podigli glave imali smo što vidjeti: zvona, silna zvona na kojima bi nam i sam Kvazimodo pozavidio. Bravo za domaćine!

A onda nešto potpuno drugačije. Urk, tradicionalni ribarski gradić sa neizostavnim drvenim brodicama i svjetionikom. U daljini park vjetrenjača. Ukoliko su posložene u red, vjetrenjače se još od XVII. st. koriste za dreniranje poldera. Oduševljen ženski dio hrvatske delegacije prolongira odlazak za kojih dvadesetak minuta jer 1001 sitnica izložena na trijemu svakog kućerka čini Urk bezvremenskim.

Posjećujemo i nekadašnji otok Schokland, simbol borbe Nizozemaca. Zašto? Do početka XIX. st. otok je bio gusto naseljen, ali zbog konstantnog porasta morske razine njegova se površina smanjivala. Nakon uzastopnih poplava 1859. godine i posljednji je stanovnik evakuiran. Danas je Schokland sastavni dio SI poldera gotovo 1m izdignut iz okolnog prostora i prvi spomenik u Nizozemskoj stavljen pod zaštitu UNESCO-a.

Još koji sat vremena vožnje i evo nas u bazi,

Nunspeetu. Uz prozor izmjenjuju se nepregledne zelene površine i naselja sa kućama tople smeđe boje i velikim prozorima bez zastora, raj za znatiželjne, a za nas: simbol otvorenosti Nizozemaca. Ocjena: izvrstan.

Zaključak: ništa nije nemoguće iliti sve je moguće.

Kruna Plavšić i Maja Krištofić

9. KLUB STUDENATA GEOGRAFIJE ZAGREB U 1999/2000.

Studen 1999. - Brucošijada studenata Geografskog odsjeka PMF-a, PD Runolist (12.11.1999.)

- Izlet i posjet studentima Geografskog odsjeka iz Ljubljane (25.-28.11.1999.)

Prosinac 1999. - Priprema studentskih programa za sudjelovanje na Natječaju Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu za dobivanje financijske potpore

Siječanj 2000. - Godišnja skupština Kluba studenata geografije Zagreb

- Zimski seminar – pomoć u organizaciji

Veljača 2000. - Fašnik ksg Zagreb

- Studentska razmjena s ksg LJUBLJANA

Ožujak 2000. - Regionalni kongresi EGEE-e (Varsava, Cork)

Travanj 2000. - Regionalni kongresi EGEE-e (Girona, Litva)

- Izlet na Plitvička jezera (8.4.2000.)

- Studentska razmjena s klubom studenata Geo Zeta Varšava (Hrvatska)

(zadnji tjedan travnja i početak svibnja)

- Nogometni turnir ksg Zagreb

Svibanj 2000. - Nogometni turnir ksg Zagreb

Lipanj 2000. - Ispitna groznica

Rujan 2000. - Godišnji kongres EGEE-e, Bohinj, Slovenija (30.9-6.10.)

Listopad 2000. - Studentska razmjena s klubom studenta GeoZeta Varšava (Poljska)

Kako postati članom Kluba studenta geografije Zagreb?

1. Platiš besramno malu članarinu 15 kn.

2. Kupiš lijepu plavu majicu ksg Zagreb za 35 kn.

3. Malo prolistaš Statut i vidiš slažeš li se s Ciljevima i Programom kluba.

I član si ksg Zagreb dok god uživaš studentska prava... Izleti, kongresi, studentske razmjene s čitavom Europom – sve postaje nadohvat ruke...